

[Landbrugsministeren.]

efter Gang overfor Lovgivningsmagten er mødt med Forslag til Fornyelse og Ændringer af Love, som har fastslaaet, at man skulde fortsætte efter de samme Principper, der blev gennemført i 1919.

Naar det er Tilfældet, at der ikke er saa meget Lens- og Præstegaardsjord tilbage, og det tillige viser sig, at den gamle Statshusmandslov i høj Grad stagnerer, at de Beløb, der er blevet bevilget til Udstykning efter denne Lov, ikke bliver opbrugt, saa forekommer det mig, at det er ikke alene min Ret, men ogsaa min Pligt, hvis jeg ønsker Udstykningen forsat i samme Tempo som tidligere, i det Omfang, der er Begæringer fremme fra Ungdommen, da at forelægge Forslag for den højtærede Rigsdag, der gør det muligt at fortsætte med disse Udstykningsformer, ogsaa for det kommende Aar.

Det Forslag, jeg har stillet om en Ændring af den gamle Husmandslov, gaar netop ud paa at forlænge den nuværende Tilstand paa begge Udstykningsformers Omraade for et Aar; det indeholder ikke noget som helst andet, ikke noget som helst nyt Princip eller Ændringer, hvorved det fraviges, der har været Tilfældet i de tidligere Aar.

Jeg forstaar egentlig ikke, hvordan man fra anden Side, og navnlig ikke hvordan man fra Venstres Side har tænkt sig, at det hele skal foregaa, hvis man ikke vil være med til at give denne Bevilling paa 4 Mill. Kr. Det ærede Medlem Madsen-Mygdal udtalte, at Venstre var villig til at gennemføre den gamle Husmandslovs Forlængelse uændret, men at man ikke vilde være med til at bevilge de 4 Mill. Kr. Hvorfor vil man ikke det? Hvorfor vil man ikke fortsætte dermed, naar man tidligere har gjort det, ogsaa i det ærede Medlems egen Ministertid? Hvorfor skal der ikke være Mulighed for at købe Jord i Sommer, naar vi ikke har Rigsdagen inde?

Hvis der kommer Tilbud om Salg af Jord, og vi ingen Midler har, saa staar vi der og har ingen Rigsdag til at bevilge disse Midler. Derfor er jeg kommet til Rigsdagen med Anmodning om at faa denne Bemyndigelse, akkurat som det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal har gjort ogsaa i sin Ministertid.

Navnlig forekommer det mig meget betænkeligt, at man vil standse dette Arbejde for næste Sommer, for alt tyder paa, at der netop for Øjeblikket er en Mulighed for at købe Jord til nogenlunde rimelige Priser ude i Markedet, og ikke alene

det, men det synes ogsaa, som der blandt Ungdommen er overordentlig stor Interesse for at faa Jord, som købes til Udstykning. De Erfaringer, der er gjort i den seneste Tid, beviser, at den Udtalelse, jeg her fremkommer med, er rigtig.

De Underændringsforslag, der er stillet af Venstre til mit Ændringsforslag, gaar, efter Betænkningen og efter Venstres Ordførers Udtalelser, ud paa at skabe Lighed mellem de forskellige Love. Jeg har allerede sagt, at det ærede Medlem tidligere her i Rigsdagen har udtalt, at der er den Lighed, der kan opnaas mellem disse Love, for selvfølgelig, naar det drejer sig om to vidt forskellige Principper, saa er det umuligt at opnaa en fulkommen Lighed, og det er ogsaa de Udtalelser, det ærede Medlem tidligere er kommet med her i Rigsdagen.

Men selv om der nu var Mulighed for at opnaa en større Lighed, end der er for Øjeblikket — og jeg tror nu ikke, det bliver let at gennemføre noget saadant —, saa er der i alt Fald ikke opnaaet Lighed gennem det Underændringsforslag, der her er stillet, ingenlunde.

Ifølge dette vil der nemlig fremkomme en overordentlig stor økonomisk Fordel for dem, der overtager Jord i det saakaldte Selveje, i Modsætning til 4. Oktober-Lovens Husmænd. Det foreslaas i Underændringsforslaget, at Husmændene i begge Tilfælde skal have Jorden til Jordværdien, den Jordværdi, der er ansat for Jordens Vedkommende, naar den købes af Staten. 4. Oktober-Lovens Husmænd skal svare Rente af Jordværdien, saa længe den første Ejer sidder med Ejendommen; efter den gamle Husmandslov skal de ogsaa svare Rente af Jordværdien, og ved første Ejerskifte skal den næste Ejer i begge Tilfælde svare Rente af Forskelsbeløbet mellem Jordværdien og Købesummen.

Men Forskellen ligger i, at 4. Oktober-Lovens Husmænd skal ikke alene svare Renter af den Jordværdi, som Jorden er ansat til i Salgsøjeblikket, men de skal svare Renter af den Jordværdi, som fremkommer ved hver eneste Omvurdering. Og da det jo gennem mange Aar har vist sig, at Jordværdien, selv om den ikke stiger ret meget, saa dog alligevel stadig stiger noget, vil det betyde, at de, der faar Jord efter dette Princip, faar ikke alene den første Jordværdi at svare Renter af — og naar der kommer en ny Ejer, skal han svare Forskelsbeløbet —, men de skal ogsaa svare Renter af den eventuelle Stigning i Jordværdien, der kommer i denne